

Informace ze zdravotnictví Jihomoravského kraje

Ústavu zdravotnických informací a statistiky
České republiky

Brno
28.6.2004

10

Rehabilitace a fyzikální medicína - činnost oboru v Jihomoravském kraji v roce 2003

*Rehabilitation and Physical Medicine - Activity in Branch in Jihomoravský Region
in 2003*

Souhrn

Informace ze zdravotnictví kraje o činnosti oboru rehabilitace a fyzikální medicíny v Jihomoravském kraji v roce 2003 obsahuje údaje o ambulantní péči z oblasti sítě zdravotnických zařízení, personálního zajištění, činnosti, stručný přehled nově přijatých pacientů podle skupin diagnóz a také základní ukazatele lůžkové péče nemocnic a odborných léčebných ústavů. Údaje jsou členěny dle druhu zdravotnického zařízení a dle územní.

Summary

Information on health service activity in the branch of rehabilitation and physical medicine in Jihomoravský region in 2003 contains data about out-patient care from area of health service network, personnel capacity, activity, a brief overview of newly admitted patients by group of diagnoses and also basic indicators of in-patient care in hospitals and specialized therapeutic institutes. Data are presented by type of health establishment and by territory.

Podkladem pro zpracování prezentovaných informací jsou vybrané údaje z ročního výkazu A (MZ) 1-01 o činnosti zdravotnických zařízení v oboru rehabilitačním a fyzikální medicíny a z výkazu L (MZ) 1-02 o lůžkovém fondu zdravotnického zřízení a jeho využití. Výkazy jsou součástí Programu statistických zjišťování v České republice na rok 2003, zveřejněného ve Sbírce zákonů ČR formou vyhlášky č. 470/2002 Sb. a její samostatné přílohy č. 2, částka 163 ze dne 19.11.2002. Program je sestaven v souladu se zákonem č. 89/1995 Sb., o státní statistické službě, ve znění pozdějších předpisů.

Ambulantní péče

Personální zajištění

Odbornou péči v roce 2003 zajišťovalo v kraji 113 ambulantních rehabilitačních zařízení a pracovišť. Údaje v tabulkách a z nich vypočtené ukazatele se týkají 109 zařízení, která odevzdala vyplněný roční výkaz o činnosti oboru. K 31.12.2003 v nich poskytovalo péči 44,28 lékařů, 30,48 jiných odborných pracovníků s vysokoškolským vzděláním, 487,07 fyzioterapeutů, 9,00 ergoterapeutů, 60,08 zdravotních sester a 56,51 ostatních zdravotnických pracovníků. V tomto počtu jsou započítáni také smluvní pracovníci (3,57 lékařů, 1,00 fyzioterapeuta, 0,95 ostatních zdravotnických pracovníků), kteří poskytují v zařízení odbornou péči, nepatří do evidenčního počtu pracovníků, pracují na dohodu, na smlouvu

o dílo nebo jako rodinní příslušníci. Všichni pracovníci jsou vždy uváděni v tzv. přepočteném počtu, což je součet úvazků. V porovnání s rokem 2002 se celkový počet pracovníků zvýšil o 5,7 %, zejména v kategorii jiných odborných VŠ a ostatních zdravotnických pracovníků .

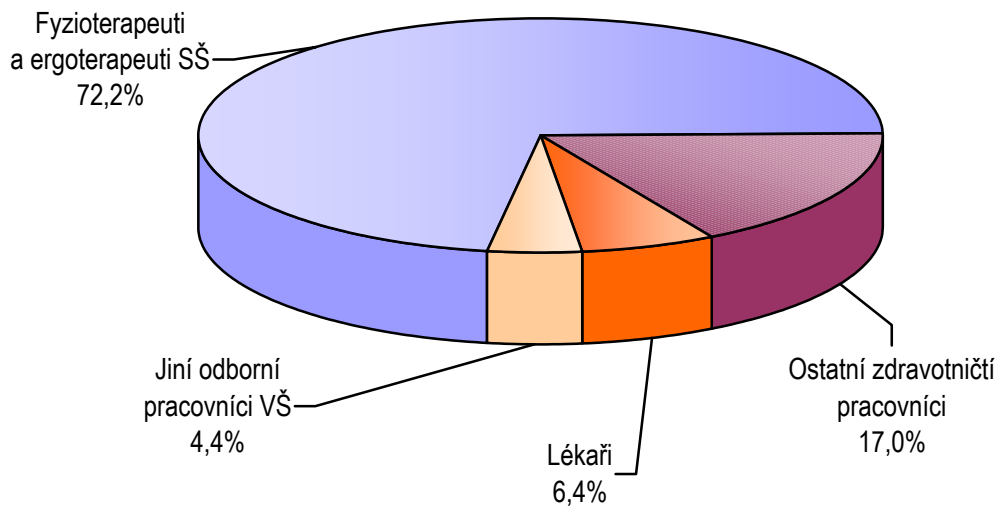
V ambulantních částech lůžkových zařízení zajišťovalo péči 64,3 % odborných zdravotnických pracovníků, v samostatných ordinacích lékaře specialisty 12,9 %, v samostatných zařízeních středoškolského rehabilitačního pracovníka 12,8 % a v ostatních ambulantních zařízeních 13,8 % odborných zdravotnických pracovníků.

Personální zajištění podle druhu zdravotnických zařízení

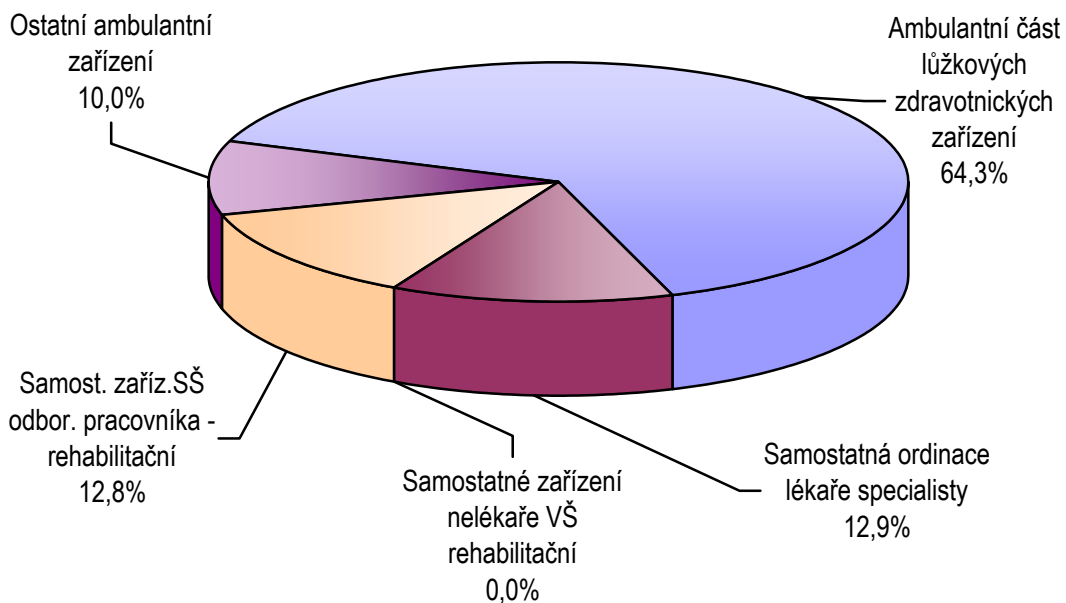
Druh zdravotnického zařízení v kraji	Počet ZZ a pracovišť	Počet zaměstnanců ¹⁾				
		celkem	v tom			
			lékaři	jiní odborní pracovníci VŠ	fyzioterapeuti a ergoterapeuti SŠ	ostatní zdravotničtí pracovníci
Ambulantní část lůžkových zdravotnických zařízení	23	441,98	23,48	15,25	322,09	81,16
Samostatná ordinace lékaře specialisty	20	88,72	14,50	8,03	49,71	16,48
Samostatné zařízení nelékaře VŠ rehabilitační	-	-	-	-	-	-
Samost. zařiz.SŠ odbor. pracovníka - rehabilitační	51	87,97	1,22	7,20	75,95	3,60
Ostatní ambulantní zařízení	15	68,75	5,08	-	48,32	15,35
Jihomoravský kraj	109	687,42	44,28	30,48	496,07	116,59

¹⁾ Součet úvazků (včetně smluvních); údaje zahrnují všechny pracovníky, tedy i zaměstnavatele, kteří sami v ordinacích pracují

Struktura zaměstnanců v oboru rehabilitace a fyzikální medicíny

Zaměstnanci dle druhu zařízení

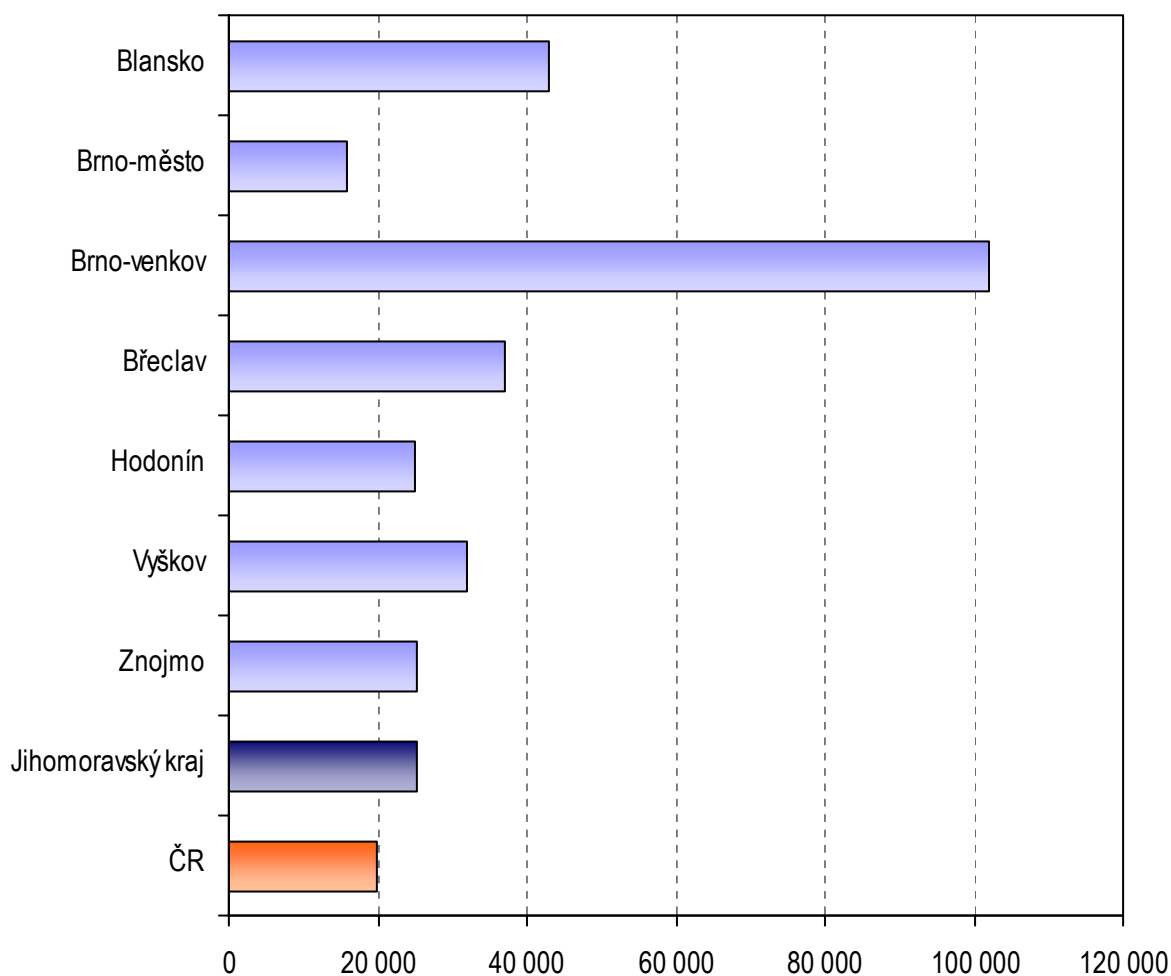
V kraji připadlo na 1 lékaře 25 352 obyvatel a na 1 fyzioterapeuta a ergoterapeuta 2 263 obyvatel, nejvíce v okrese Brno-venkov, kde na 1 lékaře vykážali 102 033 obyvatele a na 1 fyzioterapeuta a ergoterapeuta 5 183 obyvatele, nejméně pak v okrese Brno-město, kde na 1 lékaře připadlo 15 847 obyvatel a na 1 fyzioterapeuta a ergoterapeuta 1 222 obyvatele.

Personální zajištění v územních celcích

Území, okres	Počet zaměstnanců ¹⁾					Počet obyvatel	
	celkem	v tom				na 1 lékaře	na 1 fyzioterap., ergoterap. SŠ
		lékaři	jiní odborní pracovníci VŠ	fyzioterapeuti a ergoterapeuti SŠ	zdravotní sestry a ostatní zdrav. pracovníci		
Blansko	40,95	2,50	-	32,25	6,20	43 054	3 338
Brno-město	394,80	23,32	23,48	302,45	45,55	15 847	1 222
Brno-venkov	42,30	1,60	3,00	31,50	6,20	102 033	5 183
Břeclav	42,38	3,33	-	29,05	10,00	36 959	4 237
Hodonín	68,33	6,30	-	48,94	13,09	25 093	3 230
Vyškov	37,06	2,73	2,00	24,88	7,45	31 814	3 491
Znojmo	61,60	4,50	2,00	27,00	28,10	25 359	4 226
Jihomoravský kraj	687,42	44,28	30,48	496,07	116,59	25 352	2 263
ČR	6 600,39	516,20	353,90	4 707,42	1 022,87	19 782	2 169

¹⁾ Součet úvazků (včetně smluvních); údaje zahrnují všechny pracovníky, tedy i zaměstnavatele, kteří sami v ordinacích pracují

Počet obyvatel na 1 lékaře dle okresů

Činnost rehabilitačních pracovišť

V průběhu roku 2003 bylo v kraji provedeno 434 913 rehabilitačních vyšetření, což představuje 3 877,4 vyšetření na 10 tisíc obyvatel kraje. Lékaři provedli 1 466,3 vyšetření na 10 tisíc obyvatel a fyzioterapeuti 2 382,1 vyšetření na 10 tisíc obyvatel. Počet vyšetření provedených lékařem na 10 tisíc obyvatel byl nejvyšší v okrese Brno-město (2 150,0), vyšetření provedených fyzioterapeutem v okrese Hodonín (4 012,9). Ve srovnání s rokem 2002 vzrostl počet vyšetření o 4,4 %.

Na celkovém počtu vyšetření v kraji se podíleli fyzioterapeuti a ergoterapeuti 61,4 % a lékaři 37,8 %; jiní odborní pracovníci s vysokoškolským vzděláním provedli pouze 0,7 % vyšetření. Podíl vyšetření provedených lékařem a vyšetření provedených fyzioterapeutem je v okresech různý, v okresech Blansko, Břeclav Vyškov a Znojmo provedli více vyšetření lékaři, naopak v okresech Brno-město, Brno-venkov a Hodonín bylo vyšší procento vyšetření provedených fyzioterapeutem a ergoterapeutem.

Nejvíce vyšetření (321 323) poskytly ambulantní části lůžkových zdravotnických zařízení, a to 73,9 % z celkového počtu vyšetření. Fyzioterapeuti zde provedli 66,7 % vyšetření (214 306) a lékaři 33,0 % vyšetření (106 132). Rehabilitační lékaři v samostatných ordinacích provedli 15 % vyšetření a ostatní ambulantní zařízení poskytla 6 %

rehabilitačních vyšetření. Nejméně vyšetření, 21 729, což je 5 % z celkového počtu, poskytla samostatná zařízení středoškolských odborných rehabilitačních pracovníků, která však tvoří téměř polovinu všech rehabilitačních zařízení.

Celkem bylo v kraji provedeno 4 513 108 výkonů, tj. o 3,1 % méně proti roku 2002. Fyzioterapeuti a ergoterapeuti v kraji provedli 93,3 % výkonů a lékaři 3,9 % výkonů. Tento podíl vykazují také všechny okresy kromě Znojma, kde lékaři provedli 12,4 % výkonů. Nejvyšší počet výkonů, 61,8 %, byl vykázán opět v ambulantní části lůžkových zařízení. Na 10 tisíc obyvatel kraje vychází 1 559,3 výkonů provedených lékařem (nejvíce v okrese Znojmo, 3 554,4 nejméně v okrese Brno-venkov, 419,2) a 37 559,7 výkonů provedených fyzioterapeutem a ergoterapeutem (nejvíce v Brně-městě, 61 624,4, nejméně v okrese Brno-venkov, 17 389,9).

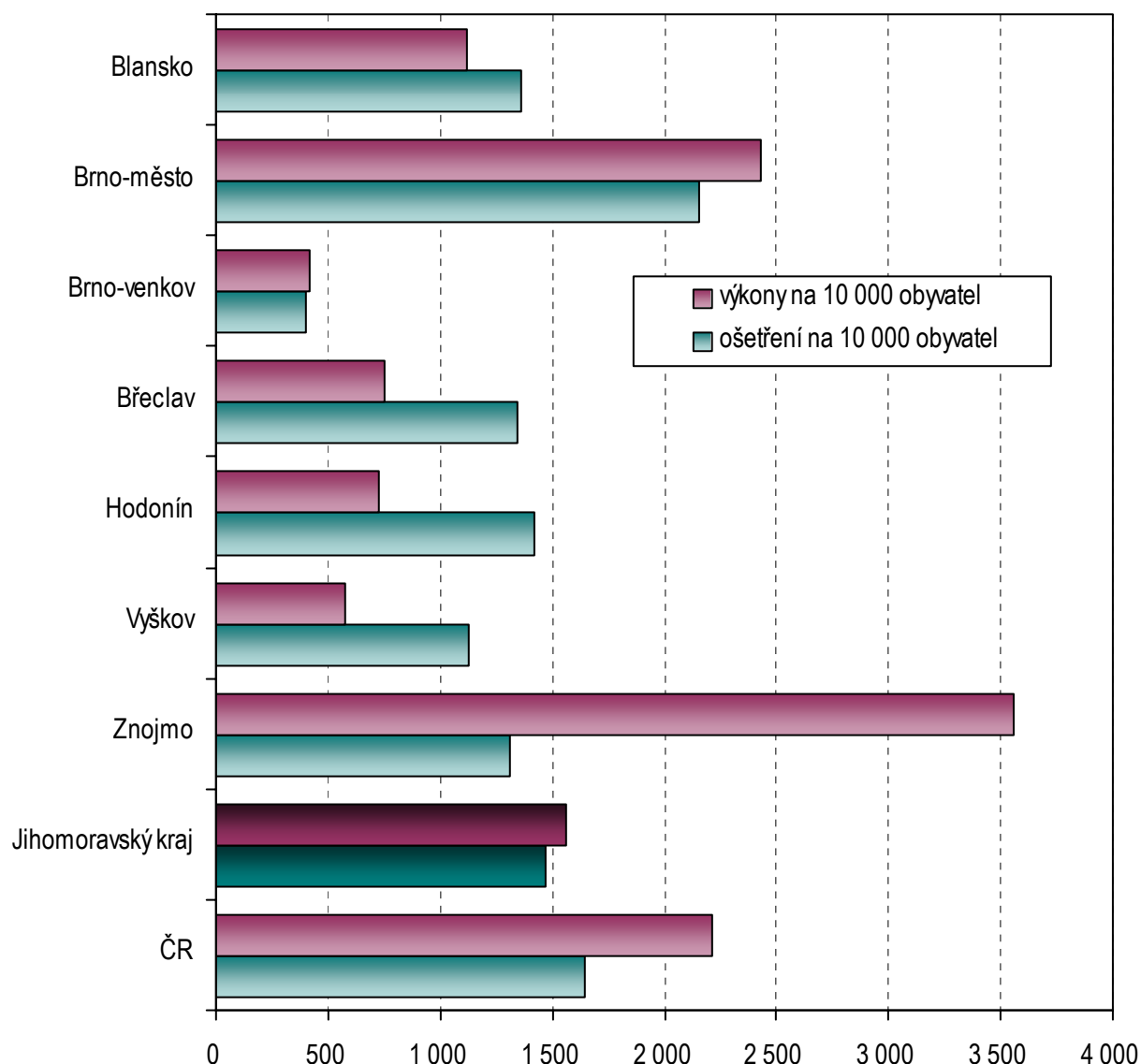
Počet vyšetření, výkonů a pacientů podle druhu zdravotnických zařízení

Vybrané ukazatele	Činnost v oboru dle druhu zařízení					
	celkem	v tom				
		ambulantní část lůžkových zdravotnických zařízení	samostatná ordinace lékaře specialisty	samostatné zařízení nelékaře VŠ rehabilitační	samostatné zařízení SŠ odbor. pracovníka - rehabilitační	ostatní ambulantní zařízení
	Vyšetření provedená					
Lékařem	164 467	106 132	43 120	-	3 722	11 493
Jiným odborným pracovníkem VŠ	3 239	885	1 449	-	905	-
Fyzioterapeutem, ergoterapeutem SŠ	267 207	214 306	20 840	-	17 102	14 959
Jihomoravský kraj	434 913	321 323	65 409	-	21 729	26 452
Na 10 000 obyvatel	3 877,4	2 864,7	583,1	-	193,7	235,8
	Výkony provedené					
Lékařem	174 902	80 732	77 145	-	4 201	12 824
Jiným odborným pracovníkem VŠ	125 253	56 330	14 523	-	54 400	-
Fyzioterapeutem, ergoterapeutem SŠ	4 212 953	2 652 818	517 561	-	683 287	359 287
Jihomoravský kraj	4 513 108	2 789 880	609 229	-	741 888	372 111
	Pacienti nově přijatí k léčbě					
Jihomoravský kraj	257 636	150 698	31 275	-	55 394	20 269
Na 10 000 obyvatel	2 296,9	1 343,5	278,8	-	493,9	180,7

Počet vyšetření a výkonů v územních celcích

Území, okres	Počet vyšetření a výkonů provedených					
	celkem	v tom			na 10 tis. obyv.	
		lékařem	jiným odborným pracovníkem VŠ	fyzioterapeutem a ergoterapeutem SŠ	lékařem	fyzioterap. a ergoterap. SŠ
	Vyšetření					
Blansko	19 160	14 659	-	4 501	1 363,4	418,6
Brno-město	206 197	79 524	2 169	124 504	2 151,0	3 367,6
Brno-venkov	59 875	6 433	82	53 360	396,7	3 290,8
Břeclav	26 102	16 602	-	9 500	1 348,1	771,4
Hodonín	86 213	22 534	129	63 550	1 423,0	4 013,0
Vyškov	12 742	9 789	266	2 687	1 128,5	309,8
Znojmo	24 624	14 926	593	9 105	1 308,8	798,4
Jihomoravský kraj	434 913	164 467	3 239	267 207	1 466,3	2 382,2
ČR	3 210 478	1 678 382	154 789	1 377 307	1 645,2	1 350,1
	Výkony					
Blansko	353 176	11 992	-	341 184	1 115,4	31 733,6
Brno-město	2 456 010	89 751	87 913	2 278 346	2 427,6	61 624,4
Brno-venkov	304 857	6 798	16 084	281 975	419,2	17 389,9
Břeclav	258 038	9 298	-	248 740	755,0	20 198,5
Hodonín	511 825	11 560	2 766	497 499	730,0	31 415,5
Vyškov	301 402	4 968	10 939	285 495	572,7	32 913,9
Znojmo	327 800	40 535	7 551	279 714	3 554,4	24 527,5
Jihomoravský kraj	4 513 108	174 902	125 253	4 212 953	1 559,3	37 559,7
ČR	42 915 125	2 256 627	1 888 263	38 770 235	2 212,0	38 003,9

Počty vyšetření a výkonů provedených lékařem

Léčení pacientů

Nově bylo přijato k léčbě 257 636 pacientů, tj. 2 296,9 na 10 tisíc obyvatel. Proti roku 2002 se počet nových pacientů zvýšil o 3,8 % (248 084). Noví pacienti využívali především ambulantní část lůžkových zdravotnických zařízení, kde jich bylo přijato 150 698, tj. 58,5 % z celkového počtu nově přijatých k léčbě. Nejvyšší počet nově přijatých pacientů (126 488) byl v Brně-městě, tj. 49,1 % z celkového počtu, nejnižší počet (12 492) vykázal okres Blansko, a to 4,8 %.

Z hlediska struktury rehabilitačních výkonů převažuje nad ostatními výkony léčebná tělesná výchova, která se podílí 59,4 % na celkovém počtu výkonů. Následuje fyzikální terapie s 34,9 % a ergoterapie s 2,2 %, ostatní výkony tvoří zbylých 3,5 %.

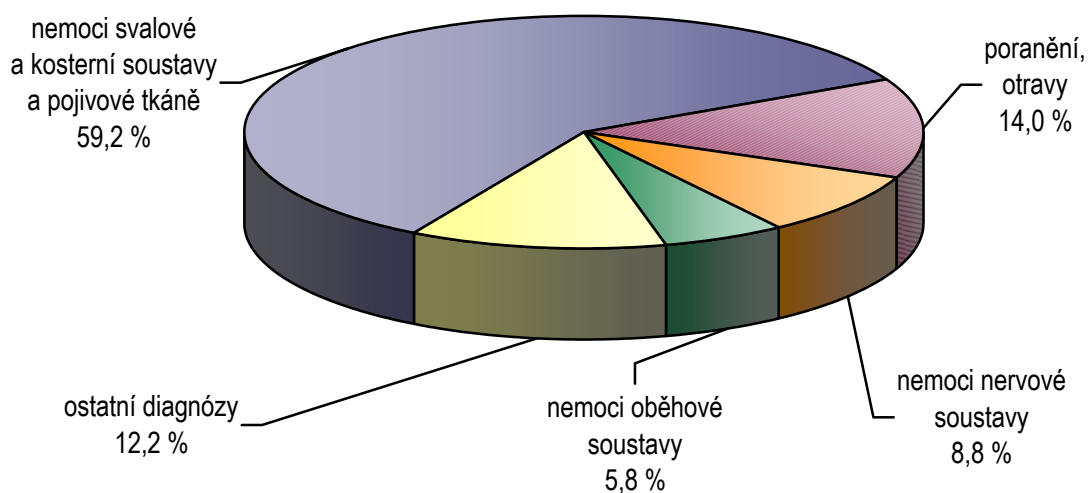
Struktura výkonů podle druhu zdravotnických zařízení

Druh zdravotnického zařízení	Struktura výkonů				
	celkem	v tom			
		léčebná tělesná výchova	fyzikální terapie	ergoterapie	ostatní výkony
	absolutně				
Ambulantní část lůžkových zdravotnických zařízení	2 789 880	1 952 600	669 061	94 983	73 236
Samostatná ordinace lékaře specialisty	609 229	220 978	311 891	815	75 545
Samostatné zařízení nelékaře VŠ rehabilitační	-	-	-	-	-
Samost. zařiz.SŠ odbor. pracovníka - rehabilitační	741 888	331 113	408 785	-	1 990
Ostatní ambulantní zařízení	372 111	173 847	187 126	2 485	8 653
Jihomoravský kraj	4 513 108	2 678 538	1 576 863	98 283	159 424
	v %				
Ambulantní část lůžkových zdravotnických zařízení	100,0	70,0	24,0	3,4	2,6
Samostatná ordinace lékaře specialisty	100,0	36,3	51,2	0,1	12,4
Samostatné zařízení nelékaře VŠ rehabilitační	-	-	-	-	-
Samost. zařiz.SŠ odbor. pracovníka - rehabilitační	100,0	44,6	55,1	-	0,3
Ostatní ambulantní zařízení	100,0	46,7	50,3	0,7	2,3
Jihomoravský kraj	100,0	59,4	34,9	2,2	3,5
ČR	100,0	53,2	40,7	1,7	4,4

Nejčastější příčinou nově přijatých pacientů k léčbě jsou nemoci svalové a kosterní soustavy a pojivové tkáně (M00-M99). Uvedená skupina diagnóz představovala 59,2 % a týkala se 152 545 pacientů (147 018 v roce 2002), na 10 tisíc obyvatel kraje připadá 1 360 nově přijatých k léčbě. Poranění a otravy (S00-T98) tvořily 14 %, nemoci nervové soustavy (G00-G99) 8,8 % a nemoci oběhové soustavy (I00-I99) 5,8 %. Novotvary (C00-D48) spolu s nemocemi dýchací soustavy (J00-J99) představovaly 1,3 % . Skupina diagnóz O00-O99 a P00-P96 zahrnující těhotenství, porod a šestinedělí a stavy vzniklé v perinatálním období (celkem 5 818 pacientek) zaznamenala nárůst o 13,5 % (5 126 pacientek v roce 2002). Jedná se o pacientky ve věku 15-49 let.

Počet nově přijatých pacientů k léčbě v územních celcích

Území, okres	Počet nově přijatých pacientů k léčbě					
	celkem	v tom				
		ambulantní			hospitalizovaní	
		% z celku	ve zdrav. zařízení	doma	na lůžkovém rehab.odd.	na ostatních nem.odd.
Blansko	12 492	72,2	9 020	-	496	2 976
Brno-město	126 488	67,3	85 108	1	2 038	39 341
Brno-venkov	19 350	80,8	15 606	26	943	2 775
Břeclav	21 832	86,0	18 780	-	-	3 052
Hodonín	45 952	78,9	36 261	8	1 154	8 529
Vyškov	12 842	82,0	10 529	-	407	1 906
Znojmo	18 680	88,9	16 601	-	1 000	1 079
Jihomoravský kraj	257 636	74,5	191 905	35	6 038	59 658

Struktura nově přijatých pacientů k léčbě dle vybraných diagnóz

Indikace léčebné rehabilitace skupin diagnóz podle MKN 10

Diagnóza MKN 10		Počet pacientů nově přijatých k léčbě			
		celkem		z toho v samostatných zařízeních rehab. pracovníků	
		absolutně	na 10 tis. obyvatel ¹⁾	absolutně	na 10 tis. obyvatel ¹⁾
Nemoci infekční a parazitární	A00 - B99	542	4,8	5	0,0
Novotvary	C00 - D48	3 425	30,5	83	0,7
Nemoci endokrinní	E00 - E90	1 205	10,7	11	0,1
Poruchy duševní a poruchy chování	F00 - F99	1 434	12,8	11	0,1
Nemoci nervové soustavy	G00 - G99	22 583	201,3	4 984	44,4
Nemoci oběhové soustavy	I00 - I99	14 974	133,5	256	2,3
Nemoci dýchací soustavy	J00 - J99	3 445	30,7	66	0,6
Nemoci trávicí soustavy	K00 - K93	2 689	24,0	9	0,1
Nem. svalové a kosterní soust. a pojivové tkáně	M00 - M99	152 545	1 360,0	42 514	379,0
Nemoci močové a pohlavní soustavy	N00 - N99	2 422	21,6	190	1,7
Těhotenství, porod a šestinedělí, stavy vzniklé v perinatálním období	O00 - O99 P00 - P96	5 818	208,7	49	1,8
Poranění, otravy	S00 - T98	35 943	320,4	6 354	56,6
Ostatní neuvedené skupiny nemocí		10 611	94,6	862	7,7
Jihomoravský kraj		257 636	2 296,9	55 394	493,9
ČR		2 348 578	2 302,2	669 210	656,0

¹⁾ U dg těhotenství, porod a šestinedělí, stavy vzniklé v perinatálním období přepočteno na 10 tisíc žen 15-49 let

Lůžková péče

Na všech rehabilitačních odděleních nemocnic v Jihomoravském kraji bylo v roce 2003 hospitalizováno 5 136 osob. Průměrná ošetrovací doba pacienta na lůžku činila 15,7 dne a každé lůžko bylo v průměru využito 299,6 dne. Kapacita lůžkových zařízení nemocnic činila v průměru 268,5 lůžek, na kterých poskytovalo pacientům péči 24,72 lékařů a 101,00 středních zdravotnických pracovníků.

V ostatních léčebných ústavech Jihomoravského kraje bylo hospitalizováno 241 pacientů. Průměrná ošetrovací doba činila 39,7 dne. Každé lůžko bylo obsazeno v průměru 318,8 dne. Lékařskou péči zde zajišťovalo 2,36 lékařů a 12,00 středních zdravotnických pracovníků.

Využívání lůžkového fondu rehabilitačních oddělení nemocnic a rehabilitačních center a zatížení zdravotnických pracovníků

Ukazatel	Nemocnice		OLÚ	
	kraj	ČR	kraj	ČR
Počet oddělení	8	43	1	13
Počet zaměstnanců ¹⁾				
lékaři	24,72	117,14	2,36	58,61
střední zdravotničtí pracovníci celkem	101,00	557,22	12,00	490,60
střední zdravotničtí pracovníci u lůžka	89,00	464,91	7,00	369,01
nižší a pomocní zdravotničtí pracovníci u lůžka	29,00	167,73	2,00	138,28
Průměrný počet lůžek	268,48	1 390,51	30,00	1 517,63
Průměrný denní stav obsazených lůžek				
celkem	220,4	1 128,6	26,2	1 494,7
na 1 lékaře	8,9	9,6	11,1	25,5
na 1 SZP u lůžka	2,5	2,4	3,7	4,1
Počet lékařů na 100 lůžek	309,00	8,14	236,00	450,85
Počet SZP na 100 lůžek	1 262,50	38,72	1 200,00	3 773,85
Počet hospitalizovaných	5 136	23 707	241	16 419
Nemocniční letalita	0,2	1,1	-	0,2
Využití lůžek ve dnech	299,6	296,3	318,8	359,5
Průměrná ošetrovací doba	15,7	17,4	39,7	33,2
Prostoj lůžek ²⁾	2,4	2,8	2,4	0,5

¹⁾ Součet úvazků

²⁾ Ve dnech na 1 hospitalizovaného z lůžek schopných provozu

Seznam nemocnic s lůžkovým rehabilitačním oddělením v kraji:

Nemocnice Blansko
 Fakultní nemocnice U sv. Anny
 Nemocnice Vazební věznice Brno
 Fakultní nemocnice Brno-PMDV, Brno
 Nemocnice Ivančice
 Nemocnice Kyjov
 Nemocnice Vyškov
 Nemocnice Znojmo

Seznam OLÚ s lůžkovým rehabilitačním oddělením v kraji:

Dětská léčebna pohybových poruch, p.o. Boskovice

Zpracovala: Renata Dobešová
 ÚZIS ČR, Jihomoravský krajský odbor
 Výstavní 17, 603 00 Brno
 tel.: 543 184 159, fax 543 184 165
 e-mail: dobesova@uzis.cz, <http://www.uzis.cz/>